

Monumentnummer*: 526579

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 12 juli 2004
Kadaster deel/nr 82745/42

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Well L	Bergen (L)	Limburg

Locatienaam	Locatieomschrijving
Well	

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Bergen Limburg	S			567

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 1: HOOFDGEBOUW (Kasteel Well).

Door een ruime gracht omgeven en op een nagenoeg vierkante plattegrond opgetrokken bakstenen kasteel, gevormd door vier vleugels rondom een binnenplaats, dat in verschillende fasen vanaf de 15de eeuw tot stand is gekomen. De 15de-eeuwse ring- of schildmuur met een weergang op een uitkragende spitsboogfries is thans nog herkenbaar in de buitengevels aan de overkraging op spitsboogfriezen, thans onderbroken door (latere) vensteropeningen. Op de zuidhoek staat een zware ronde donjon met schietsleuven die gedeeltelijk tot vensters zijn vergroot; de toren is in de 17de eeuw verhoogd en voorzien van een met leien gedekte spits (de knobbelspits is van na 1945) aan zijn voet door een 19de-eeuwse gietijzeren balustrade omgeven. Hoofdgebouw met jaartalanker 1632. Van de vier nagenoeg symmetrisch ingedeelde vleugels bevindt de oorspronkelijke woonvleugel zich aan de noordwestzijde, in de 15de eeuw bestaande uit een zaal en een kamer met twee arkeltorentjes op de buitenhoeken (waarvan de sporen thans nog zichtbaar zijn) en na 1625 vergroot tot zijn huidige omvang door op de ringmuur nieuwe buitenmuren te bouwen waarbij de achtergevel naar buiten is geplaatst. Rond 1632 of 1637 kregen de overige, smallere vleugels hun huidige hoogte; in een latere periode zijn de noordwest- en zuidwestvleugel aan de binnenplaatszijde uitgebouwd ten behoeve van een gangenstelsel om de vertrekken beter te ontsluiten, hierdoor is het uniforme karakter van de binnenplaats ontstaan. De vier vleugels bestaan uit een souterrain en deels twee, deels drie bouwlagen onder aaneengesloten leien daken en vliespannen voorzien van overstek aan de buitenzijde; kleine dakkapellen. Eén van de dakkapellen met hijsbalk, de hijsinstallatie is op zolder in complete staat behouden gebleven. De

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

gevelindeling wordt bepaald door meerruits vensters onder strekken of door bogen overspannen en kleinere vensterlichten. De frontgevel heeft centraal een vooruitspringende poorttoren (ca.1635) van drie bouwlagen beëindigd door een topgevel met gezwenkte zijkanten, waarin een uurwijzerplaat en een klokje. De poortingang van het hoofdgebouw is korfboogvormig en heeft een dubbele houten rabatdelen deur met zwaar ijzeren beslag.

In het INTERIEUR zijn onder meer van belang het trappenhuis in de achtervleugel met 18de-eeuwse brede eikenhout trap met rijkgesneden départ; gangen van het hoofdgebouw grotendeels belegd met hardsteen (vierkant patroon); enkele 18de- en vroeg-19de-eeuwse marmeren schouwen sommige met stuc versierde bovenboezem; eenvoudige stucornamenten; muurschilderingen (fresco's) uit de 17de eeuw; zolderverdieping van het hoofdgebouw met aan de zijde van de binnenplaats toont o.m. de aanbouw van een rondgang; oorspronkelijk dakschild is grotendeels behouden; kelders met tongewelven. Donjon kelder met koepelgewelf; bovenliggende vertrek met straalgewelf overkluisd.

Waardering

Het HOOFDGEBOUW (Kasteel Well) is van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege het in oorsprong 15de-eeuwse hoofdgebouw (ringmuur), dat in de 17de eeuw zijn huidige aanzien kreeg;
- vanwege de interieuronderdelen;
- vanwege de markante situering binnen de historische tuin- en parkaanleg;
- vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de historische buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Kasteel, buitenplaats

Functie

Kasteel

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument